

ARAN

DIUENDRES 27 de Mai de 1.988

ERA NOTÍCIA: 29 de mai eleccions ath Parlament de Catalunya

Aprofitam aquestes eleccions ath Parlament de Catalunya entà explicà-vos era mecanica deth sistèma electorau.

En prumèr lòc es Ajuntaments escuelhen ua sèrie de persones entà formar es taules electoraus. Entà cada taula an d'escuèlher 9 persones per mediacion d'un sorteg des persones abantes escuelhudes. Era formacion dera taula quedarie atau: Un President, un lèr. vocal, un 2on. vocal, dus suplents de President, dus suplents de lèr. vocal e dus suplents de 2on. vocal.

En cas de que bèra persona des assignades entà ocupar un cargue ena taula electorau a bèth impediment que pogue justificar, a un plaç de 7 dies entà notificà'c, alavetz se reforme era lista. En cas de que bèra persona non pogue assistir ara taula abantes des eleccions perque allègue quauqu'arren plan important, a 72 ores entà notificà'c ara junta electorau de zòna, alavetz ei quan entrarien es suplents dera lista.

Era manutencion e despenes des components dera taula les pague er Ajuntament per miei deth Departament de Governacion dera Generalitat de Catalunya e aquestes despenes son iguals entà totes es taules electoraus.

(continüe laguens)

EDITORIAU

I GUANHAM TOTI!

En moment de gèsser aquesta publicacion seram a punt de celebrar es eleccions entath Parlament Catalan, mès en moment d'arribar enes vòstes mans aquestes eleccions j'auràn passat. Alavetz cau felicitar a toti aqueri candidats qu'an obtengut un escon e ad aqueri partits qu'an artenhut çò que demorauen.

Jamès plò ath gust de toti. Ei possible que moltes esperances agen quedat trincades e ues autes s'agen realisat. Mès çò qu'ei important ei eth respècte pes processis electoraus qu'ajuden a consolidar eth procès democràtic deth país. E, possiblement era ànsia peth manteniment dera Democràcia Parlamentària ei aué un concèpte majoritari en nòste pòble e ena resolucion corrècta des eleccions i guanham toti, per hèt d'auer contribuït damb era nòsta participacion ena determinacion dera voluntat popular.

impresi sense adreça

ACTUALITAT

Ena Val d'Aran i a 14 taules electoraus plaçades en: Salardú, Arties, Escunhau, Vielha (que n'a dues), Gausac, Aubèrt, Es Bòrde, Arres, Vilamòs, Bossòst, Les, Bausen e Canejan.

Un còp barrat eth collègi electorau, se hè er escrutini des vòts e s'amplissen es actes que recuelhen es Jutges de Pau de cada municipi tà envià'c ara Audiència Provinciau. En cas dera Val d'Aran e Tremp per rasons de distància ara dita audiència s'encuede era Junta Electorau de Zòna. Era Audiència Provinciau hè eth recompde des vòts e da eth resultat eth dia nº 7 a partir deth dia electorau e son es que hèn era distribucion des diputats d'aquera provincia segontes es partits e tostemp bassats ena lei d'Oms.

PREGÀRIA A SANTA QUITÈRIA

Eth passat dia 22 de Mai se celebrèc era tradicionau Hèsta de Santa Quitèria. Dempús dera missa se hec un dinar de germanor

a on er Ajuntament de Vielha-Mijaran a mès d'aportar ua "charranga" oferic as assistents un aperitiu e era carn e eth vin deth dinar.

SERVICI AS AJUNTAMENTS D'ARAN INFORMACIONS MUNICIPALS

Rebrembam a toti es Ajuntaments dera Val d'Aran que volguen dar informacion as sòns municipis que les ac podem hèr. Eth solet requisit ei qu'era informacion l'aurien d'entregar en aguesta redaccion eth deluns de cada setmana entà podè-la introduir laguens deth Toti d'aquera setmana, s'arribèsse mès tard s'aurie de retrasar enquia era setmana posterior. Non i a problèma ara ora de presentar era informacion en quinsevolha lengua oficial der Estat ja qu'aguesta redaccion s'encuedarie de revirac ar aranés

Er Ajuntament de Vielha-Mijaran a hèt us d'aguesta oferta elaborant ua informacion municipau aguesta setmana que se repartirà sonque en son municipi.

Opinion EMOTIU RECÒRD CÍVIC-MILITAR

Eth passat dimenge 22 de Mai auec lòc ena Casèrna deth Destacament dera Companhia d'Esquiadors Escaladors de Nauta Montanha, Brigada XLI, era amassada dera majoria des exsoldats dera quinta deth 63, entà celebrar eth 25 aniversari, nòces d'argent, deth sòn servici ena nomentada unitat.

Cau remarcar que les acompanyhau en mès des sòns familiars eth Coronèl, ja retirat, Sr. De la Barrera Vicente qu'en aqueres dates ère Capitan d'aguesti reclutes.

Er acte consistic en hèr ua missa en recòrd des companhs mòrti, era ofrena d'ua corona de flors, desfilada militar, visita as installacions dera Casèrna e dinar de germanor des 185 assistents ar acte.

Heren es aunors as veterans licenciats eth Capitan dera Companhia Roberto Santaefemia e es autoritats locals.

Enòrabona pera iniciatiua e acertada conmemoracion e qu'açò servisque d'exemple a toti aqueri que rebremben damb nostàlgia era sua permanéncia enes Fòrces Armades.

AUÉ PARLAM DAMB...

Eth dia 23 pera tarde poguérem veir per prumèr còp ena Val d'Aran e en rèste de Catalunya un programa de television realisat en aranés e per un equip de gent aranesa. Eth dia 6 de Junh s'emeterà un 2on. programa e se continuarà emetent es deluns dera 1a setmana de cada mes, programa que reforçarà eth trabalh que ven realisant eth Centre de Normalisacion Lingüística dera Val d'Aran e darà a conéisher era realitat lingüística aranesa ath long de Catalunya.

Realitat lingüística fòrça desconeishuda coma mòstren es errors que gessen molt soen enes diaris de Catalunya, coma aquest que metem a continuacion deth diari "EL PERIODICO" deth diuen-dres 13 de Mai, huelha nº 61.

■ Barcelona. - El circuito catalán de TVE en Sant Cugat presentará el próximo lunes *Era lucana d'Arán*, nuevo magazine que se emitirá un lunes al mes y que presenta como característica el estar realizado en aranés, dialecto del catalán que se habla en el valle pirenaico de Arán.

Aué parlam damb Mª Elena Monrás Sender, realisadora de TVE en programa "ERA LUCANA".

- SRA. MONRÁS, GUAIRES PROGRAMES SE AN HÈT ENQUIA ARA DE "ERA LUCANA"?

- Se n'an hèt dus. Un que s'a d'emeter eth dia 23 de Mai entàs 18 ores e un aute eth dia 6 de Junh.

- I A COLLABORAT GENT D'ARAN EN AGUESTI PROGRAMES?

- Òc, auem trabalhat damb gent dera Val d'Aran entà hèr es guions era presentacion eca. Cau dider

que s'està perfilant un bon equip de gent que s'ac pren damb fòrça interès e damb moltes possibilitats.

- QUE PRETÉN TVE DAMB AGUEST PROGRAMA?

- Basicaments pretén ajudar ara Normalisacion dera lengua aranesa.

- GUAIRES NUMERÒS DETH PROGRAMA S'A PREVIST EMÉTER?

- Es programes s'emeten mentre interessèn. I a era voluntat de que se mantengue eth major temps possible.

- SRA. MONRÁS, EN QUE CONSISTÍS ETH TRABALH D'UA REALISADORA?

- Era realisadora ei era responsable deth programa, des de traduir un guion en imatges enquia suenhar deth contengut. Eth realisador a d'èster objetiu. S'apren a èster objetiu damb ofici.

- GUAIRE GENT EI IMPRESCINDIBLE ENTÀ CONSTITUÏR UN EQUIP?

- Entà hèr un equip minim cau un Realisador, un Director, bèth Guioniste, un Camara, un Tècnic de Son, un Tècnic d'Illuminacion e dus Ajudants un de realisacion e un de camara. Ath delà d'açò minim un equip pòt amplià-se molt damb maquilhadors, decoradors, responsables de platos, eca.

- SABEM QUE TVE VÒ CREAR UN EQUIP MÍNIM AUTÒNOM EN ARAN. CRE VOSTE QUE I A GENT CAPACITADA ENA VAL D'ARAN ENTÀ ASSOMIR AGUESTES FONCTIONS?

- Òc, i a gent capacitada entà portar era direccion, hèr guions e hèr presentacion. Totun formar un equip de realisacion ei mès complicat e cau un procès d'apren-tisatge mès especialitat.

INFORMACIONS

SERVICIS SOCIAUS DE BASE DERA VAL D'ARAN

Estam hënt un cens de dismi-
nuïts físics, psíquics e sensoriaus.
Toti es que'n siguen, o agen un familiar
que'n sigue, mos ac pòden comunicar
as Servicis Sociaus de Base dera Val
d'Aran telefòno 640004, o tanben a
Antònio Barés telefòno 648296.

Demoram era vòsta collaboracion.

Orari der Assistent Sociau:

VIELHA : Dimars e dijaus de 10 a 14
ores en Espitau de Sant Antòni

BOSSÒST: Prumèr dimèrcles de cada
mes de 10 a 14 ores en Ajunta-
ment de Bossòst.

SALARDÚ: Segon dimèrcles de cada mes
de 10 a 14 ores en Ajunta-
ment de Naut Aran.

LES : Tercèr dimèrcles de cada
mes de 10 a 14 ores en Ajun-
tament de Les.

ARTIES : Quatau dimèrcles de cada
mes de 10 a 14 ores en Ajun-
tament d'Arties.

Entà quinsevolh dubte totemp
podetz trucar as Servicis Sociaus de
Base dera Val d'Aran, telefòno 640004.

Toti

NOTICIARI ARANÉS

CONSELH COMARCAU DERA
VAL D'ARAN

DIRECCION GENERAU DE
PATRIMÒNI ESCRIT E
DOCUMENTAU DERA
GENERALITAT DE
CATALUNYA

EDITE:

Centre de Normalisacion
Lingüistica dera Val
d'Aran.

C/ Sarriulèra, 8, 2on. pis
Tel.: 64 00 92
25530 V I E L H A

DIRECTOR:

Jusèp Loïs Sans Socasau

REDACTOR:

Joan Leja Cadena

COLLABÒREN:

Jovita Ané Sanz
Manuela Ané Brito

IMPRIMÍS:

CNL dera Val d'Aran

DEPÒSIT LEGAL:

L-1328-1987

Es articles e comentaris
publicadi en noticiari
TOTI sonqu'expressen era
opinion des sòns autors.

Eth remoquet dera setmana

Mª Luïsa Estèvez Sans

Er Ajuntament de VIELHA-MIJARAN

Informe

Estimat vesin:

Un aute còp mos dirigim a vosati, entà informà-vos deth foncionament der Ajuntament en aguesti prumèrs NAU mesi.

Bèth temps hè qu'arrossegam ua manca de liquidesa que pujaue a 45.000.000 pts de deute a curt plaç e que vos refle-xàuem en darrèr informe deth 01/08/87; encara atau, auem in-tentat cobrir es besonhs mès puntuaus tant en VIELHA COMA ENES PEDANIES.

Vam a intentar resumí-vos tot çò realizat, auent en compde que molti trebalhs son des que se'n diden "OSCURS" coma pòden èster: Pintar aules enes escòles, reparacion de tuberries enes carrèrs, mantieniment des servicis de depenències municipaus, eca. De tot açò procuraram informà-vo'n çò mès detalhadament possible.

ECONOMIA

Ingrèsi existents a 30/06/87	51.026.937
Ingrèsi posteriors a 30/06/87	<u>75.447.459</u>
TOTAU INGRESI A 31/12/87	126.474.396 Pts.
Despenes anteriors a 30/06/87	60.039.047
Despenes posteriors a 30/06/87	<u>73.807.568</u>
TOTAU DESPENES A 31/12/87	113.846.615 Pts.

Des deth 30/06/87 enquia darrèrs d'an es ingrèsi gene-rats an estat de 75.447.459 Pts. e es despenes de 73.807.568. Enes ingrèsi se contemplen es tasses pendentes de crubament, aument enes licències urbanistiques (Es permisi de licència d'òbra concedits durant eth segon Semestre de 1987 son de: 9 permisi d'òbres majors e 29 d'òbres menors) atau com un increment enes subvencions.

En capítol des despenes s'an vist incrementades es partides destinades as escòles publiques ara adquisicion de materiaus auxiliars, ath milhorament deth Servici Públic e ara amortisacion deth deute pendent.

Entad aguest an 1988 eth pressupòst des ingrèsi e despe-nes aprovades ei de 190 milions que confiam poder arténher. En aguest pressupòst es dues partides mès importantes son de 45 milions de Pts. destinades ara construccion de trepaders

(acères) enquia era escòla GARONA e d'auta partida de 20 milions destinades as milhores globals dera poblacion e pedanies.

Entà poder cobrir eth pressupòst ena partida des ingrèsi i a previstes subvencions per valor de 64.000.000 Pts. incloït eth Plan d'òbres e Servicis.

Tot e atau mos a calut acuelher a un crèdit a long plaç de 20.000.000 Pts. qu'anarà integrament entàs trepaders dera escòla GARONA (era construccion se començarà durant eth mes de Junh).

REALISACIONS DIUÈRSES

Com diguiem ath començament i a molti trebalhs "OSCURS" prò qu'ère imprescindibile realisar e que non s'aprècien, excèpte pes persones as que les afècten mès dirèctament.

Entà dà-vos ua idia generau vos relacionam part d'eri:

- a) Acondicionament, pintat, repàs de pòrtes, eca. des locaüs destinats a Jutjat, Normalisacion Lingüística, Centre de Joenesa, Preson, abilitacion de magatzem, eca.
- b) Abilitacion de dues aules ena escòla publica e repàs e pintat de 45 aules mès, atau com, eth minjador e exteriors, acondicionament deth pati e limpeza setmanau deth madeish, repàs des tets des escòles e edificis públics, eca.
- c) Reparacion de cloaques, distribucion d'aigües, servici de enlumenat, parches enes carrèrs, reparacion des hònts, pintar parets d'estacionament, passi cebra, e colocacion de plaques de senhalisacion, eca.
- d) Abilitacion complèta dera prumèra planta dera casa que se'n ditz CASA CULTURAU, tà escòla de musica e Centre Culturau, reparacion e construccion deth mur camin deth cementèri en tot hè-le ample, abilitacion casa COTO SAFORCADA, eca.
- e) S'a incrementat era limpeza enes carrèrs de VIELHA e PEDANIES atau coma enes cementèris a on se i hec abantes dera hèsta de TOTI ES SANTIS ua limpeza plan ben hèta.
- f) Excavacion e colocacion de tuberries entà suministre d'aigües esgotaders (acantarilhat) ath nau parc de pompièrs.
- g) Colocacion de cortines e armaris entara proteccion des madeishes ena Sala Polivalenta atau com eth repintat dera Sala e montatge d'un sistèma de dubertura entàs hièstres.
- h) S'an incrementat es Servicis d'òrdèn públic tamb es "Mossos d'Esquadra", vigilància peth ser per part deth nòste vigilant municipau e cooperacion tamb es fòrces de seguretat.

En generau era brigada de mantieniment oferís eth sòn servici tant en VIELHA coma enes PEDANIES totes es incidències qu'apareishen e que malurosament son moltes, en molti cassi per manca de mantieniment e vigilància enes darrèrs ans.

En àmbit culturau s'an metut en foncionament diuèrses activitats, atau ena ESCÒLA MUNICIPAL DE MUSICA; s'impartissen classes de solfeg, flaüta, acordeon, eca. S'an projectat pelli-cules entàs mainatges com "ETH PIRATA", s'an hèt cursi de confeccion e tapissi; actuacion d'un espectacle de "BALHET a cargue dera REAL CAMARA DE MADRID; excursions tamb es vielhs der ESPITAU SANT ANTÒNI, eca. Donacion d'ua subvencion a toti es mainatges de VIELHA-MIJARAN de segondària tath viatge cultu-rau rota "CAMIN DE SANTIAGO".

Atau madeish es activitats d'ostiu (circ, abanères, eca) e era hèsta major totauments gratuïta mès auent era collabora-cion voluntària molt bona e confiam qu'aguest an sigue total-ments positiua.

PROJÈCTES TA 1988

Tad aguest an 1988 es projèctes puntuaus que se previen son:

- a) Començar es trepaders enquia era ESCÒLA GARONA.
- b) Tath curs 88-89 se harà vier ua aula mòvil d'ordenadors entà toti es cursi d'EGB.
- c) Collocacion de jardinères pes diferents punts dera Vila.
- d) Méter en foncionament eth CASAU DETH JUBILAT.
- e) Esgotaders (acantarilhat) e hilat d'aigües en passeg.
- f) Repàs generau des carrèrs mès deteriorats e ormigonat deth carrèr IRISSA.
- g) Milhora dera part de PARCATGE (parking) e senhalisacion des carrèrs mès problemàtics.
- h) Construccion de murs de defensa en RIU NERE.
- i) Acondicionament e abilitacion des naues oficines en AJUNTA-MENT.
- j) Construccion de "nichos" en cementèri.
- k) Estudi prèvi entà milhorar er enlumenat de VIELHA.

PEDANIES

En toti es pòbles s'a incrementat eth Servici de limpiesa tamb ua persona fixa itinerant e s'a procedit ara milhora der enlumenat e servicis generals des pòbles.

REALISACIONS E PROJÈCTES

Coma tèmes puntuaus podem díder:

- a) Acabament deth nau enlumenat de VILAC.
- b) Acondicionament dera escòla publica de GAUSAC e rehabilitacion de totes es autes.
- c) Van a gèsser en concurs es enlumenats públics de CASARILH, ESCUNHAU e GAUSAC, atau coma es depòsits d'aigua de BETREN, MONT e CASARILH.
- d) Construccion de cabanes enes montanhes d'ARRÒS e CASAU atau coma era reparacion des que ja existissen e ua major dotacion de comades e barratges de totes es PEDANIES e VIELHA.
- e) Esgotaments nau en sector que se'n ditz ESCANS entre eth carrèr de Sant Sebastian e era carretèra comarcau 142 en ESCU-NHAU.

- f) Se començaràn a apraiar es carrèrs mès deteriorats.
- g) Bastiment de "nichos" enes cementèris de GAUSAC e ESCUNHAU.
- h) Era limpiesa de nhèu a foncionat en totes es pedanies.
- i) Suministrament d'aigua des de Sampe enquia Casau.

ADQUISICIONS

- a) Tara installacion deth Centre Culturau a on se plaçaràn era ESCOLA DE MUSICA e eth CASAU DETH JUBILAT s'a crompat era casa que se'n diguie "DISPENSARI PFM".
- b) Ath deuant des inconvenients per un costat e es còsti que supòse en molti cassi eth daurir hòsses, recuèlher nhèu, enes carrèrs estrets, reparacion en faròles de mès de 8 m. de nautada, e ath deuant deth pagament des loguèrs de maquinària entad aquestes operacions s'a portat a tèrme era adquisicion d'ua maquina de molti usi que serà fàcilment amortisable.
- c) S'an adquirít dus tractors un tà Aubert e Gausac.
- d) Era propèra adquisicion d'un nau camion tà lordèra.

DIUÈRSI

Durant aquesti prumèrs mesi e entà poder arténher que molti projèctes continüen entà deuant, a calut visitar moltes CONSELHERIES e DIRECCIONS GENERALS tamb er objècte de conseguir diuèrses subvencions e compromisi d'ajuda tamb un impòrt superior a 32 milions pts.

NÒTA

Ei desir dera actuau CORPORACION, qu'era poblacion age ua informacion detalhada e ath dia, de çò que se realise e des projèctes propèrs que se van a portar a tèrme. Entad açò vos informaram periodicament. Dera madeisha manèra vos animam a que vos apropegatz ar AJUNTAMENT tara aclaracion de quausevolh dubte qu'auésquetz.

Mos serie de grana ajuda que mos arribèssen es vòstes propòstes e suggeréncies tamb era finalitat de milhorar eth servici que podésquem oferir ara poblacion e as persones que mos vien a veir, en quausevolh cas non s'a deishat d'atier a cap des persones que mos an vengut a consultar en AJUNTAMENT.

Agraïnt era vòsta collaboracion, rebetz un salut ben cordiau.

Er Alcalde

José Calbetò Gimenez